

Foto: Viktorija Žuveta

O IZLOŽBI „SKULPTURA U PROSTORU“

*Viktorija Žuvela, Vela Luka
viktorijazuvela@hotmail.com*

Projekt postavljanja izložbe „Skulptura u prostoru“ pokrenut je od strane udruge Likovno stvaralaštvo Vele Luke i nastao je iz želje za kreativnom komunikacijom s okolinom i potrebe da se zajednici omogući kvalitetni vizualni identitet mjesta.

Sedmorica autora koji su se predstavili svojim radovima zajedničkom su suradnjom zaslužni za transformaciju rive u umjetničku platformu kao i stvaranje dinamične i kreativne klime u Veloj Luci. U nizu akcija koje su prethodile izložbi, ova je grupa likovnjaka započela organizirajući i intezivniji stvaralački rad. Iz takve atmosfere iznjedrila se izložba odvažnog umjetničkog koncepta – po prvi put je na jednom našem otoku postavljena izložba skulpture na otvorenom.

U javnom prostoru, na rivi i njezinoj neposrednoj blizini, postavljeno je sedam skulptura različitog poetskog diskursa i materijala. Drugaćijim pristupom oblikovanja forme, bilo da je riječ o minimalizmu, geometrijskoj apstrakciji, semifiguraciji ili organičkoj skulpturi, autori su posebni akcent pridali prostoru u koji interveniraju. Prožeti jedinstvenim osjećajem otočke otpornosti i izoliranosti, ali i svestranosti koju treba njegovati, ovi kulturni protagonisti odvažili su se izaći skulpturom u vanjski prostor, na otvoreno. Izložba koja je u začetku bila zamišljena kao privremena ostaje trajno zadržana unutar javnog prostora. Skulpture „Metamorfoza“, „Perspektiva“, „Zapis“, „Što je timul bez argole“, „Frenkova“, „Plima“ i „Igllice“ postaju akcenti koji se uvlače u svakodnevne šetnje mještana i prolaznika. Na taj način započinje proces preplitanja intimnog autorskog rada u živo tkivo mjesta koje postaje njezin spomenik, dio vizure, ali i zajedničke svijesti o mjestu.

U tom kontekstu, ova izložba-prvijenac bez sumnje nadilazi lokalne okvire kao važan fragment kulture čitavog otoka. Nije zanimljiva samo zbog svoje inovativnosti, kao i svog karaktera različitosti kojega čini spoj, većinom samoukih, autora različitih generacija. Njezina kvaliteta očituje se, prije svega, ozbiljnošću pristupa skulpturi velikih dimenzija kao i propitivanju o umjetničkom djelu.

Autori, uglavnom autodidakti, u intimnom traganju za odgovorom na složena skulpturalna

Mladen Barčot – „Metamorfoza“

Foto: Viktorija Žuvela

U javnom prostoru, na rivi i njezinoj neposrednoj blizini, postavljeno je sedam skulptura različitog poetskog diskursa i materijala. Izložba bez sumnje nadilazi lokalne okvire kao važan fragment kulture čitavog otoka.

pitanja, uspjeli su iznijeti svoj unutarnji svijet na velolušku rivu i uspješno ostvarili visok stupanj čistoće likovnog jezika. Nepotrebno je, stoga, bilo kakvo isticanje autora ili pojedinog rada unutar ove „izložbe“, jer je ona u suštini nastala kao produkt jedne zajedničke misli da se oplemeni mjesto i ohrabri ostale kreativce.

U naizgled jednostavnoj liniji meandra, drvenoj argoli, ideji pokreta i valovitog gibanja, u metafori oslobađanja i uzleta ili prizemljenja i introspekcije, ostvarena je dinamika i kompleksnost izraza. Tematski opus ovih skulptura vezan za otočki mentalitet, mediteranski ambijent i folklor, prije svega je izraz potrebe da se smisao objasni povratkom korijenima i tradiciji.

Otočki motivi koji su izravno prisutni u figurativnim radovima, na simboličkoj razini prisutni su i u apstraktnim skulpturama. Bilo da je riječ o skulpturi u čijem je izvornom duguljastom volumenu prekrivena organska praforma kukuljice-čahure u borbi da se oslobodi i probije kamenu membranu ili je istraživanjem i redukcijom umjetnik došao do kompaktnog kubičnog volumena čiju plohu počinje razlistavati kako bi se iz njezine nutrine rastočila kamena tradicija mozaika. U svakoj je skulpturi prikrivena zajednička misao iz koje je simbolički izveden otočki identitet i složena pitanja o otočkoj egzistenciji.

Težeći svođenju izraza na što jednostavnije oblike pa do potpune apstrakcije, ovi su autori pokušali istražiti ono rudimentarno u našem otočkom karakteru – svijest o osamljenosti, sveprisutnost mora i oštih morskih granica koje pozivaju na prijestupe, potiču nemir i maštu, prostor koji privlači nekonvencionalno i kreativno.

Istovremeno, može se reći da su ovi autori, unatoč otočkoj izoliranosti i ukorijenjenosti, duboko svijesni tokova kojim se kreće modernistička skulptura – bilo da je riječ o primjenjivanju metode sažimanja i oslobađanja forme od svih suvišnih detalja (Metamorfoza), inzistiranja na oštrim geometrijskim formama (Perspektiva, Zapis), nastojanju da se pomiri krutost metala s fluidnošću prirode (Plima) ili objasni intenzitet osjećaja logikom meandra (Frenkova).

Težeći svođenju izraza na što jednostavnije oblike pa do potpune apstrakcije, ovi su autori pokušali istražiti ono rudimentarno u našem otočkom karakteru – svijest o osamljenosti, sveprisutnost mora i oštrih morskih granica koje pozivaju na prijestupe, potiču nemir i maštu, prostor koji privlači nekonvencionalno i kreativno.

Ova je izložba, koju je mjesto prihvatilo i zadržalo da bude dio njegovog „stalnog postava“, pokazala da veloluška riva ima prostora za umjetnost.

Robert Borovina – „Frenkova“

Foto: Viktorija Žuvela